

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลบานา จังหวัดปัตตานี

สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบานา มีลักษณะเป็นเขตชุมชนเมือง ประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น โดยพื้นที่ของ อบต.เป็นที่ตั้งของสะพานปลา ท่าเทียบเรือประมง และเขตอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี ทำให้ชุมชนเมืองมีการขยายตัว ทั้งการก่อสร้างที่พักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม ทำให้สภาพพื้นที่ของ อบต. มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทำให้ข้อมูลของ อบต. ขาดความเป็นปัจจุบัน ทำให้การจัดเก็บรายได้จากทรัพย์สินต่างๆ ในพื้นที่ของ อบต. ทำได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย อบต. จึงเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โดยใช้ระบบสารสนเทศมาประยุกต์ในการทำงาน เพื่อให้การพัฒนาของ อบต. และการจัดเก็บรายได้ของ อบต. มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ข้อมูลพื้นฐาน :
ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองปัตตานี
จังหวัด: ปัตตานี

ประชากร: 17,768 คน

พื้นที่: 24.75 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล
การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2544 อบต.บานา ได้จ้างเหมาเอกชนดำเนินการจัดทำ "แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน" ด้วยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ขึ้น โดยมีภาคีชาววิศวกรรมสำรวจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทางวิชาการในการจัดทำ เพื่อให้ อบต. สามารถวางแผนการพัฒนาด้านการคลัง และการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. อบต. มีแผนที่บำรุงท้องที่ แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และแผนที่เขตการปกครอง โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการจัดทำ ทำให้การบริหารงานของ อบต. มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. อบต. มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นในปี 2545 ร้อยละ 27.05 เมื่อเทียบกับปี 2544 และเพิ่มขึ้นในปี 2546 ร้อยละ 18.78 เมื่อเทียบกับปี 2546 ดังรายละเอียดดังนี้

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ 2544		ปีงบประมาณ 2545		ปีงบประมาณ 2546	
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	140	990,681.47	199	1,450,045.80	266	1,712,120.03
ภาษีบำรุงท้องที่	1,130	164,358.56	1,202	107,004.14	1,256	226,466.66
ภาษีป้าย	87	149,084.60	196	230,688.80	212	262,599.40
รวมเป็นเงิน	1,330	1,304,124.63	1,597	1,787,738.74	1,734	2,201,186.09

3. ฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงาน อบต. ในการใช้โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และระบบ GIS

การระดมทรัพยากร

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ** งบประมาณของ อบต. ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินจำนวน 2,300,000 บาท แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้
1. ค่าใช้จ่าย ระยะที่ 1 จำนวน 1,045,000 บาท
 - การจัดทำแผนที่ฐานภาษีโดยใช้เทคโนโลยีทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ
 - การจัดทำแผนที่แม่บท
 2. ค่าใช้จ่าย ระยะที่ 2 จำนวน 800,000 บาท
 - การสำรวจภาคสนาม
 - การจัดทำทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน
 - การสำรวจข้อมูลภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่
 - การจัดทำทะเบียนทรัพย์สินคอมพิวเตอร์ภาษี
 - ตรวจสอบข้อมูลระหว่างที่ดินเปรียบเทียบกับแผนที่ฐาน และทำการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจัดเก็บให้เป็นระบบ
 3. ค่าใช้จ่าย ระยะที่ 3 จำนวน 455,000 บาท
 - ออกแบบและจัดทำระบบสารสนเทศด้านการจัดเก็บรายได้
 - พัฒนาโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อใช้จัดการข้อมูลแผนที่และทะเบียนทรัพย์สิน
 - การฝึกอบรมใช้โปรแกรม

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ก ร ก ฎ า ค ม 2544	- คณะผู้บริหาร อบต. และปลัด อบต. ได้ประชุม เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษี มีการเสนอการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน - เขียนโครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	คณะผู้บริหาร อบต./ ปลัด อบต.
สิงหาคม 2544	เสนอโครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินต่อสภา อบต. โดยสภา อบต. อนุมัติโครงการ	คณะผู้บริหาร อบต./ ปลัด อบต./ สภา อบต.
กันยายน 2544	ติดต่อภาควิชาวิศวกรรมสำรวจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเป็นที่ปรึกษาโครงการและให้คำแนะนำทางวิชาการ โดยภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ แนะนำให้ อบต. ติดต่อบริษัทจีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำระบบ GIS เป็นผู้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้ อบต.	ปลัดอบต./ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กันยายน 2544	ติดต่อบริษัท จีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด	ปลัดอบต.
ตุลาคม 2544	ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของ อบต. โดยวิธีพิเศษ โดยการประกวดราคาจ้างเหมาบริษัทดำเนินโครงการ	อบต.
18 ตุลาคม 2544	ลงนามในสัญญาจ้างบริษัท จีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด ในการดำเนินงานโครงการ มีระยะเวลา 360 วัน	อบต./ บริษัท จีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด
ตุลาคม 2544 – มกราคม 2545	- ทำการศึกษาและจัดทำแผนที่ฐาน โดยทำแผนที่ภาพถ่าย ทางอากาศให้ครอบคลุมพื้นที่ของ อบต.ทั้งหมด	บริษัท จีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด/

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	- สร้างรูปจำลอง 3 มิติ - เขียนแผนที่ต้นร่าง มาตราส่วน 1 : 1,000	คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มกราคม 2545	ศึกษาข้อมูลที่ดินเกี่ยวกับแผนที่โฉนดที่ดิน เปรียบเทียบกับแผนที่ฐาน แล้วทำการปรับแก้ความคลาดเคลื่อน	บริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด/ สำนักงานที่ดิน จังหวัดปัตตานี
มกราคม - กรกฎาคม 2545	สำรวจข้อมูลภาคสนาม โดยการจัดเก็บข้อมูล สำรวจที่ดินตามเกณฑ์ที่ต้องชำระภาษี เจ้าของที่ดิน ขนาดของพื้นที่ และสำรวจขนาดป้ายร้านค้า	บริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด/ สำนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี
สิงหาคม - กันยายน 2545	นำเข้าข้อมูลทรัพย์สิน ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี	บริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด
ตุลาคม 2545	- ผลิตแผนที่แม่บท (แผนที่บำรุงท้องที่ แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และแผนที่เขตการปกครอง) - อบรมให้ความรู้แก่พนักงาน อบต.	บริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด/ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตุลาคม 2545 - ปัจจุบัน	เริ่มดำเนินการใช้แผนที่แม่บท และมีการปรับปรุงฐานข้อมูลสม่ำเสมอ โดยมีบริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงาน	พนักงาน อบต. บริษัท จี ไอ เอส คอนซัลแทนส์ จำกัด/ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

--หน่วยงาน/องค์กร-- --บทบาทความร่วมมือ--

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	วางแผนการดำเนินการวางระบบโปรแกรม และเป็นที่ปรึกษาโครงการตลอดจนให้ความรู้ด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ อบต.
บริษัท จีไอเอส คอนซัลแทนส์ จำกัด สำนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี	จัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ อบต. ในการใช้โปรแกรม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินในเขตพื้นที่ของ อบต.

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. อบต. ไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษี ลักษณะพื้นที่ และการประกอบการของประชาชนในพื้นที่อบต.
2. อบต. มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีในปีงบประมาณ 2544 จำนวน 1,304,124.36 บาท โดยมีผู้ชำระภาษีทั้งสิ้น 1,330 ราย
3. เจ้าหน้าที่ อบต. ไม่มีความรู้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการทำงาน โดยเฉพาะการจัดเก็บรายได้

หลังการดำเนินการ

1. อบต. มีแผนที่แม่บท ได้แก่ แผนที่บำรุงท้องที่ แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และแผนที่เขตการปกครอง สำหรับใช้ในการพัฒนา อบต. และการจัดเก็บรายได้ และมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
2. อบต. มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้น หลังจากนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ โดยในปีงบประมาณ 2545 สามารถจัดเก็บภาษีได้ 1,787,738.74 บาท โดยมีผู้ชำระภาษีจำนวน 1,597 ราย และในปีงบประมาณ 2546 สามารถจัดเก็บภาษีได้ 2,201,186.09 บาท โดยมีผู้ชำระภาษีจำนวน 1,734 ราย
3. เจ้าหน้าที่ อบต. มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถใช้โปรแกรม GIS ในการทำงานเพื่อจัดเก็บรายได้

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ปัญหาด้านข้อมูลที่ดิน อาทิจ ข้อมูลที่มีไม่สอดคล้องกัน ข้อมูลขาดความสมบูรณ์ ทำให้การจัดทำแผนที่ภาษีไม่สมบูรณ์	1. ปรับปรุงข้อมูลให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานที่ดิน และให้เจ้าหน้าที่ลงภาคสนาม เพื่อเก็บข้อมูล
2. การขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้โปรแกรม GIS ทำให้การใช้โปรแกรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ต้องขอคำแนะนำจากหน่วยงานอื่นที่มีความชำนาญ ส่งผลให้งานล่าช้า เนื่องจากไม่มีความชำนาญในการปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูล เป็นต้น	2. ฝึกอบรมพนักงาน อบต. ให้มีความรู้ ความชำนาญโปรแกรม GIS และโปรแกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ เพราะเดิมต้องรอให้ประชาชนแจ้งความจำนงค์ในการชำระภาษี	3. หลังจากที่ อบต. มีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ก็ทำการแจ้งให้ประชาชนทราบ อัตราการเก็บภาษี

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากสถาบันการศึกษา และได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินงานของ อบต. ประสบความสำเร็จ
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดเก็บภาษี เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ อบต.
3. การได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินโครงการ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. ส่วนโยธา ของ อบต. สืบหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และสมบูรณ์
2. พัฒนาศักยภาพของพนักงาน อบต. ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษี ให้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการใช้โปรแกรม GIS มากขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

1. การลงทุนในการทำงาน แม้จะมีการมูลค่าสูง แต่หากการลงทุนนั้นมีความคุ้มค่า องค์กรสมควรที่จะลงทุน
2. การจัดทำแผนที่ภาษีเหมาะสมกับสภาพชุมชนเมืองมากกว่าชุมชนชนบท

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

การนำวิถีใหม่ไปใช้ ควรคำนึงถึงศักยภาพของพนักงานในการใช้โปรแกรม การโยกย้ายของพนักงานที่มีความชำนาญ และนโยบายของคณะผู้บริหาร

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายราเชน พันทรกิจ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบานา
ที่อยู่ : 335 ถนนนาเกลือ ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
โทรศัพท์ : (01) 897-1310

ชื่อ-นามสกุล : นายมุฮัมหมัดราหมิน เสาะเนาะ
ตำแหน่ง : เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบานา
ที่อยู่ : 335 ถนนนาเกลือ ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
โทรศัพท์ : (073) 336-244

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	335 ถนนนาเกลือ ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 94000
ขนาดพื้นที่	24.75 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	9,204,471.92 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	10,539,687.90 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนประชากร	17,768 คน
จำนวนครัวเรือน	5,322 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	5,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,000 บาท
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ตำบลบานา มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายฝั่ง สภาพดินเป็นดินหาดโคลนเลน เนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำปัตตานี ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองปัตตานี 6 กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีเชื้อชาติไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาคือศาสนาพุทธ ในด้านการประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัว ประมง และทำนาเกลือ เป็นต้น ลักษณะทางสังคม ในด้านการศึกษา มีศูนย์การศึกษาเด็กก่อนวันเรียน 5 แห่ง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียนอนุบาล 2 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง ด้านสถาบัน/องค์กรศาสนา มีสำนักสงฆ์ 1 แห่ง มัสยิด 6 แห่ง สุเหร่า 9 แห่ง ด้านสาธารณสุข มีสถานอนามัยประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง สถานพยาบาลเอกชน 1 แห่ง และศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน 8 แห่ง